

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 7/2020
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у прекршајном предмету окривљеног АА, због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ.бр.132/20 од 19.05.2020. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године и Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ.бр.132/20 од 19.05.2020. године, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године и Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 250. тачка 1) Закона о прекршајима

ОСЛОБАЂА ОДГОВОРНОСТИ

што као власник путничког возила регистарског броја ..., којим је дана 19.07.2017. године у 14,33 часова, детектован путем уређаја за утврђивање прекршаја у саобраћају, није непосредно или у писаној форми у остављеном року од 8 дана од дана пријема обавештења 30.04.2018. године, полицијском службенику УСП-а ПУ Београд доставио потпуне и тачне податке о идентитету лица које је управљало возилом, чиме је поступио противно одредби члана 247. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима,

- чиме би учинио прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године окривљени АА оглашен је одговорним да је учинио прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и осуђен је на новчану казну у износу од 30.000,00 (тридесетхиљада) динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини иста ће се извршити на начин прописан чланом 41. Закона о прекршајима, о чему ће суд донети решење о извршењу изречене новчане казне.

Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање трошкова прекршајног поступка у паушалном износу од 1.500,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Пресудом Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Душана Мрдаковића и потврђена је пресуда Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости ПТЗ.бр.132/20 од 19.05.2020. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 6. став 2. Закона о прекршајима и због повреде материјалног права из члана 265. тачка 1) Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да преиначи правноснажне пресуде Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године и Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године и на основу члана 250. тачка 1) Закона о прекршајима окривљеног АА ослободи од одговорности за прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, као и да одреди да трошкови прекршајног поступка падају на терет Прекршајног суда у Београду у смислу члана 141. став 2. Закона о прекршајима.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима обавестио Републичког јавног тужиоца, који седници није присуствовао, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да је доношењем пресуда Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године и Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 6. став 2. Закона о прекршајима на

штету окривљеног АА, а која повреда је утицала на доношење законите и правилне одлуке у том прекршајном предмету. Ово са разлога јер је суд приликом доношења побијаних прекршајних пресуда погрешно применио одредбу члана 6. став 2. Закона о прекршајима по питању временског важења прописа, односно примене најблажег прописа за окривљеног, а којом одредбом је прописано да ако је после учињеног прекршаја једном или више пута измењен пропис, примењује се пропис који је најблажи за учиниоца, а у конкретном случају за окривљеног је најблажи онај пропис који је важио у периоду од 03.04.2018. године до 01.06.2018. године и то измене и допуне Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 24/2018 од 26.03.2018. године), јер у том периоду радња која се окривљеном ставља на терет и за коју је оглашен одговорним није била прописана као прекршај, па је суд применом најблажег прописа требало да окривљеног ослободи одговорности сходно члану 250. тачка 1) Закона о прекршајима. Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, основано се поднетим захтевом указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена и повреда материјалног права из члана 265. тачка 1) Закона о прекршајима, јер је суд погрешно применио одредбе којима се одређује да ли је радња за коју се окривљени гони прекршај.

Наиме, из списка предмета произилази да је МУП РС, Полицијска управа за град Београд, Одељење за обраду и расправљање прекршаја дана 19.06.2018. године поднео Прекршајном суду у Београду захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног АА због постојања основане сумње да је учинио прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Првостепеном пресудом Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године окривљени АА је оглашен одговорним што као власник путничког возила регистарског броја ..., којим је дана 19.07.2017. године у 14,33 часова, детектован путем уређаја за утврђивање прекршаја у саобраћају, није непосредно или у писаној форми у остављеном року од 8 дана од дана пријема обавештења 30.04.2018. године, полицијском службенику УСП-а ПУ Београд доставио потпуне и тачне податке о идентитету лица које је управљало возилом, чиме је поступио противно одредби члана 247. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и тиме учинио прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Окривљени је за наведени прекршај осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 динара. Наведена пресуда је потврђена пресудом Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године.

Одредбом члана 331. став 1. тачка 75) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 53/2010 од 29.07.2010. године, са ступањем на снагу дана 06.08.2010.године) је прописано да ће се новчаном казном у износу од 15.000,00 динара до 30.000,00 динара или казном затвора у трајању до 30 дана казнити за прекршај лице које поступи супротно одредби члана 247. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

У време чињења радње за коју се окривљени прекршајно гони и за коју је побијаном правноснажном пресудом оглашен одговорним важио је Закон о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима објављен у „Службеном гласнику РС“, број 24/2018 од 26.03.2018. године који је ступио на снагу дана 03.04.2018. године.

Наведеним изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима и то чланом 149. брисана је тачка 75) става 1. члана 331. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а чланом 148. тих измена у целости је мењан члан 330. Закона о безбедности саобраћаја на путевима којим је сада у ставу 1. тачка 23) прописано да ће се казном затвора од најмање 15 дана или новчаном казном од 100.000,00 динара до 120.000,00 динара казнити за прекршај возач који поступи супротно члану 247. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Дакле, наведеном изменом и допуном Закона о безбедности саобраћаја на путевима и то одредбом члана 330. став 1. тачка 23) санкционисан је само возач који поступи супротно одредбама члана 247. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а не и власник возила.

Након чињена радње за коју се окривљени прекршајно гони, а пре подношења од стране МУПа РС, Полицијска управа за град Београд, Одељење за обраду и расправљање прекршаја захтева за покретање прекршајног поступка против окривљеног дана 19.06.2018. године, донет је нови Закон о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/2018 од 31.05.2018. године) који у члану 5. став 1. прописује да се „у члану 330. став 1. речи „возач који“ мењају речима „возач или лице које“. Одредбом члана 10. истог закона је предвиђено да тај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а што је дан 01.06.2018. године. Дакле, овом изменом и допуном Закона о безбедности саобраћаја на путевима сада се поново санкционише возач и друго лице, односно и власник возила ако поступи супротно одредбама члана 247. став 1. и 2. овог закона.

У конкретном случају, окривљени се поднетим захтевом за покретање прекршајног поступка терети да је као власник путничког возила поступио противно одредби члана 247. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, јер није непосредно или у писаној форми у остављеном року од 8 дана од дана пријема обавештења 30.04.2018. године доставио полицијском службенику УСП ПУ Београд потпуне и тачне податке о идентитету лица које је управљало возилом.

Одредбом члана 2. Закона о прекршајима прописано је да је прекршај противправно дело које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција.

Из напред цитираних измена и допуна Закона о безбедности саобраћаја на путевима које су објављене у „Службеном гласнику РС“, број 24/2018 и које су ступиле на снагу дана 03.04.2018. године, по налажењу Врховног касационог суда, јасно произилази да у казненој одредби члана 330. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, која је важила у време чињења радње окривљеног, није била прописана казна за власника возила који поступи супротно одредбама члана 247. став 1. и 2. овог закона, већ само за возача возила, а што у конкретном случају окривљени то није.

Имајући у виду наведено, то, дакле, радња која се окривљеном АА ставља на терет као власнику возила захтевом за покретање прекршајног поступка и за коју је он оглашен

одговорним побијаном прекршајном пресудом није била инкриминисана као прекршај од стране законодавца у време њеног чињења од стране окривљеног, односно није била инкриминисана као прекршај Законом о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима објављеним у „Службеном гласнику РС“, број 24/2018 од 26.03.2018. године и то у периоду од дана 03.04.2018. године од када је овај закон ступио на снагу па до измена и допуна Закона о безбедности саобраћаја на путевима објављеним у „Службеном гласнику РС“, број 41/2018 од 31.05.2018. године које су ступиле на снагу дана 01.06.2018. године, дакле у периоду од 03.04.2018. године до 01.06.2018. године, а што основано у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче Републички јавни тужилац.

Међутим, прекршајни суд је, уместо да примени измене и допуне Закона о безбедности саобраћаја на путевима које су важиле у време чињења радње окривљеног („Службени гласник РС“, број 24/2018 од 26.03.2018. године, са ступањем на снагу 03.04.2018. године), а које су, по налажењу Врховног касационог суда, између више измена и допуна Закона о безбедности саобраћаја на путевима које су ступиле на снагу до доношења побијаних прекршајних пресуда, у конкретном случају најблажи пропис - закон за окривљеног јер по њима радња за коју се окривљени прекршајно гони није инкриминисана као прекршај, донео побијану прекршајну пресуду којом је окривљеног АА огласио одговорним за прекршај из члана 330. став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и тиме ретроактивно применио измене и допуне Закона о безбедности саобраћаја на путевима које су ступиле на снагу након чињења радње за коју се окривљени прекршајно гони, иако су ове измене и допуне Закона о безбедности саобраћаја на путевима неповољније за окривљеног.

На наведени начин нижестепени прекршајни судови су приликом доношења побијаних прекршајних пресуда погрешно применили одредбу члана 6. став 2. Закона о прекршајима по питању временског важења прописа, односно примене најблажег прописа за окривљеног, чинећи тиме на штету окривљеног битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 6. став 2. Закона о прекршајима која је утицала на доношење законите и правилне одлуке, а такође и повреду материјалног права из члана 265. тачка 1) Закона о прекршајима, јер радња за коју се окривљени прекршајно гони и за коју је оглашен одговорним није прекршај, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Са изнетих разлога, а водећи рачуна о томе да се у смислу члана 274. тачка 2) Закона о прекршајима ради о таквој повреди закона учињеној у правноснажној пресуди која се може отклонити преиначењем правноснажне пресуде, Врховни касациони суд је усвојио као основан поднети захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ.бр.132/20 од 19.05.2020. године и преиначио правноснажне пресуде Прекршајног суда у Београду 75Пр.бр.53061/18 од 17.12.2018. године и Прекршајног апелационог суда 10Прж.бр.27649/19 од 30.12.2019. године, тако што је окривљеног АА на основу члана 250. тачка 1) Закона о прекршајима ослободио одговорности за прекршај из члана 330.

став 1. тачка 23) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, јер дело за које се окривљени терети и за које је оглашен одговорним није прекршај.

С обзиром на овако донету одлуку Врховни касациони суд је, на основу члана 141. став 2. Закона о прекршајима, одлучио да трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 286. став 1. и члана 287. став 4. у вези члана 250. тачка 1) Закона о прекршајима одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин,с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић